

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

267 056

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl.⁴
D 03 D 1/00

(21) PV 2543-86.Y
(22) Prihlášené 08 04 86

(40) Zverejnené 12 05 89
(45) Vydané 14 12 90

(75)

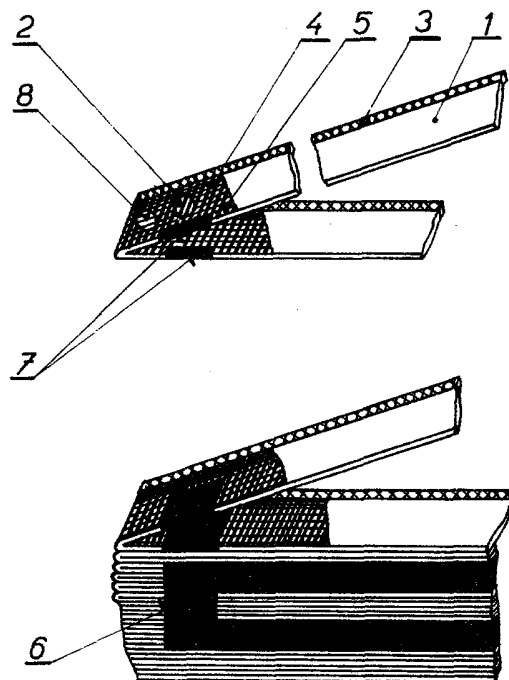
Autor vynálezu

CHLADNÝ ANTON ing., STARÉ HORY

(54)

Tkanina na výrobu imitácií perzských kobercov a gobelínov

(57) Účelom je umožniť časove nenáročnú výrobu hodnotných imitácií perzských kobercov a gobelínov, s možnosťou zobrazovania jemnejších detailov a voľby bohatejšej palety farebných odtieňov. Tkanina, slúžiaca tomuto účelu, má tvar stuhy s plátnovou väzbou a šírke niekoľko cm, rozdelená na pás s hustou osnovou a pás s riedkou osnovou. Útök tvorí farbitelná, prednostne biela priadza, materiál osnovy môže byť nefarbitelný a jemnejší, napr. syntetické vlákno. Pomer hustôt osnovy v pásoch je minimálne 1,5:1, šírka pásu s riedkou osnovou sa rovná hrúbke perzského koberca alebo gobelínu, ktorého imitácia sa má zo stuhy vyrobiť.

Vynález sa týka tkaniny, slúžiaciu ako materiál na imitácie perzských kobercov a gobelínov, znížujúca prácnosť a časovú náročnosť ich výroby.

Pri ručnej výrobe uvedených umeleckých textilných výrobkov sa veľký počet rôznofarebných nití viaže do podkladovej osnovy, čo je hlavne časovo veľmi náročné. Pri ich strojovej výrobe sa zas nedosahuje taká plošná hustota viazania ako pri ručnej práci. Používaná hrubšia priadza zároveň obmedzuje stupeň jemnosti detailov, ktoré možno ešte zreteľne zobraziť, a dovoľuje využiť len predom danú paletu farebných odtieňov nití, ktorá je k dispozícii.

Tkaninu podľa vynálezu tvorí stuha s plátnovou väzbou o šírke niekoľko cm, s osnovou pretkanou útkom z farbiteľných, prednostne bielych nití. Stuha je rozdelená na pás s hustou osnovou a na pás s riedkou osnovou s pomerom hustôt osnovných nití minimálne 1,5:1. Osnovné nite sú z jemnejšej priadze než útok. Šírka pásu s riedkou osnovou sa rovná hrúbke umeleckého výrobku, ktorého imitácia sa má z tkaniny vyrobiť; pás s hustou osnovou tvorí nakoniec len základovú vrstvu imitácie a preto jeho šírka je menšia. Vlastná práca na imitácii začne tým, že sa stuha - okrajom pásu s riedkou osnovou nahor - cikcakovite poskladá do obdĺžnika alebo štvorca zvolených rozmerov, vo smere skladania sa zlisuje a na vrchnú stranu sa napr. vodovými farbami namaľuje zamýšľaný vzor alebo obraz. Pri postupnom rozvinovaní stuhu sa vzniklé farebné úseky rozšíria do hĺbky až k pásu s hustou osnovou, stuha sa znova zlisuje, podlepi ohybným spevňovacím podkladom a osnovné nite z pásu s riedkou osnovou sa povytahujú.

Z tkaniny podľa vynálezu možno popísaným časovo a technicky nenáročným spôsobom vyrábať veľmi hodnotné imitácie perzských kobercov a gobelínov, pričom možnosť voľby farebných odtieňov a jemnosti zobrazovaných detailov je širšia než u tradičných techník.

Na pripojenom výkrese je schématicky zobrazená tkanina podľa vynálezu a zároveň je naznačený popísaný postup jej spracovania na imitáciu perzského koberca s jednoduchým vzorom.

Tkanina tvaru stuhu 1 s útkom 2 s hustou rovnomernou dostavou je pri výrobe na obidvoch okrajoch spevnená perlinkou 3, ktorá sa pri ďalšom spracovaní ponechá len na okraji pásu 4 s hustou osnovou. Na poskladaní a zlisovaní stuhu 1 je na povrch vytvorený vonkajším okrajom pásu 5 s riedkou osnovou namaľovaný vzor 6 a vytvorené farebné úseky 7 sú rozšírené do hĺbky. Osnovné nite 8 sa z pásu 5 s riedkou osnovou vyťahujú až po podlepení imitácie spevňovacím podkladom.

Miesto ručného maľovania a rozširovania vzniklých farebných úsekov možno pre útok použiť farebné nite a zo vzoru namaľovaného napr. na papieri odvodiť program pre mechanické zariadenie, podobné ako u žakárových strojov, ktoré podľa tohoto programu zavádza vždy útok potrebnej farby, takže na poskladanej a zlisovanej stuhe sa vzor objaví už v správnej podobe.

Týmto mechanizovaným postupom možno úsporne vyrobiť aj viacej rovnakých imitácií perzských kobercov, a to tak, že sa tká širší pás tkaniny so striedajúcimi sa pásmi s hustou a s riedkou osnovou, ktoré sa pretkávajú farebným útkom podľa zostaveného programu.

Ako improvizáciu možno použiť niektorú bežne vyrábanú farbiteľnú stuhu s plátnovou väzbou potrebnej šírky. Tu však vznikne väčší odpad osnovných nití, ktorý u tkaniny podľa vynálezu znižuje rozdelenie stuhu na pásy s rôznou hustotou osnovy.

P R E D M E T V Y N Á L E Z U

Tkanina na výrobu imitácií perzských kobercov a gobelínov, vyznačujúca sa tým, že má tvar stuhy (1) s plátnovou väzbou, ktorá je rozdelená na pás (4) s hustou osnovou a na pás (5) s riedkou osnovou, a jej útok (2) s rovnomernou dostavou tvoria farbitelné nite, pričom pomer hustôt osnovy v pásoch (4 a 5) je minimálne 1,5:1 a šírka pásu (5) s riedkou osnovou sa rovná hrúbke perzského koberca alebo gobelínu, ktorého imitácia sa má z tkaniny vyrobiť.

1 výkres

267 056

